

“UKRAINIAN LABOR NEWS”
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”
 газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Стіваришення “Українських Робітничих Вістей”.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

**“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ” ТРИ
 РАЗИ НА ТИЖДЕНЬ.**

Як повідомлялося в минулому числі нашої газети, “Українські Робітничі Вісті” з 1-го лютого п. р. будуть виходити три рази на тиждень, а “Голос Робітничий” два рази на місяць. Це свідчить, що українське робітничтві й бідне фермерство Канади, хоч повільно, але неухильно поступає наперед на своїм просвітнім й організаційнім полі.

Від 1-го лютого п. р. “Українські Робітничі Вісті” завитатють до кожного свого передплатника три рази на тиждень за ту саму передплату — чотири долари на рік.

Така є воля самих читачів “Українських Робітничих Вістей”. Виконувачи волі своїх читачів “Українські Робітничі Вісті” кажуть:

“Товаришу Читачу! За ту саму ціну ми прийдемо до тебе ще й третій раз на тиждень! А у відплату за те, виконай нашу волю: придбай для нас протягом лютого обов'язково одного нового передплатника! Чувствуй — обов'язково одного нового! Якщо придбаєш більше — це буде свідчити, що ти дійсно хочеш, щоб від 1-го лютого 1924 р. ми приходили до тебе та до кожного українського робітника й фермера щодня.

Товаришу Читачу! Чи вирішив ти свою залеглу передплату? Якщо ні, то чи не буде тобі жаль, що ми будемо приходити до твого товариша три рази на тиждень, а твою хату мусимо зовсім обминути? А зробити це мусимо, бо такий закон капіталістичної системи. Подумай, Товаришу, над цим і постарайся вирішити свою передплату, щоб й заохотити свого сусіда передплатити нас!”

Товариші передплатники, читачі й симпатизи! Дня 22 лютого п. р. буде п'ять літ з того часу, як появилось перше число “Українських Робітничих Вістей”. В яких мукх воно вродилося, про це нема потреби тепер писати. Ми лише констатуємо факт, що наша газета буде святкувати 22 лютого п. р. свій п'яти-літній ювілей!

П'ять літ — не довгий час, але як багато за него пережито! І на передодні свого п'яти-літнього ювілею “Українські Робітничі Вісті” починають виходити три рази на тиждень. Організоване українське робітничтві й фермерство Канади повинно зробити це свято — своїм святом. Як його святкувати, про це ми поговоримо іншим разом, а тепер лише пригадуємо про него.

“Голос Робітничий” за рік свого існування здобув собі велику симпатію серед жінок-робітниць і українського робітничого загалу в Канаді. І на їх домагання починає з 1-го лютого виходити два рази на місяць, збільшуючи передплату лише о 50 центів. Значить річна передплата буде вносити \$1.50. Починаючи виходити два рази на місяць і одночасно збільшуючи свій формат і збільшуючи лише о 50 ц. свою передплату, “Голос Робітничий” чинить на те, що членів його передплатників подвоїть протягом одного лише місяця лютого. А подати про це є обов'язком жінок-робітниць і їх організації.

До цього треба додати, що “Голос Робітничий” буде мати багатий зміст, так як він одночасно буде до певної міри заступати “Голос Праці”, який віддає себе в жертву “Українським Робітничим Вістям” і “Голосові Робітничій”. А робиться це тому, що наша друкарня технічно не в силі справитися зі всіма видавничими після того, як “Укр. Роб. Вісти” почнуть виходити три рази на тиждень, а “Голос Робітничий” два рази на місяць. Тому “Голос Праці” перестане виходити. Ного передплатники дістануть винагородження, яке буде проголошено в останнім числі “Голосу Праці”.

Поданою це до відома передплатникам і читачам, ми це раз кличемо:

Товариші! Зміцніть свою пресу збиранням нових передплатників протягом місяця лютого! Кожен старий передплатник хай придбає хоч одного нового передплатника! Кожен, хто задвоївся, хай вирішив свою передплату в місяці лютого, щоб не лишитися без газети!

А день п'яти річичий “Українських Робітничих Вістей” — 22 лютого, зробить ударним днем допомоги своїй пресі! Дунаймо, Товариші, скади темноті крок за кроком! Хай живе робітнича преса! Хай живе “Українські Робітничі Вісті”!

**РЕЗОЛЮЦІЯ П'ЯТОГО ЗІЗДУ СТОВ. У.Р.Д. В СПРАВІ
 УКР. РОБ. ПРЕСИ В КАНАДІ.**

Із многих важких для українських робітників і фермерів в Канаді ухвал П'ятого Зізду Стіваришення Український Робітничий Дім, що покінчив свою працю в суботу, 9 лютого, подаємо на цей раз найважливішу резолюцію, взяті з протоколу Зізду. Про інші рішення Зізду поговоримо в наступних числах нашого часопису.

В першу чергу подаємо резолюцію Зізду, що відноситься до нашого часопису та журналів “Голосу Праці” і “Голосу Робітничий”. Ось вони:

“В виду того, що в минулому не було ясно означених границь і відношень між Стіваришенням Укр. Роб. Дім а Видавничим Товариством “Українських Робітничих Вістей”, що видає часопис під назвою цього товариства і книжки, а також і Видавничим Товариством “Пролеткульт”, що видає журнали “Голос Праці” і “Голос Робітничий” і книжки; “що справи Видавничих Товариств “Українських Робітничих Вістей” і “Пролеткульт” неухильно часто змішувало з справами Стіваришення Укр. Роб. Дім так, що виглядало немов би Стіваришення безпосередньо було морально і фінансово відповідальне за ці Видавничі Товариства і видавані ними часописи і журнали; “що, в наслідку, це виглядало, немов би Стіваришення

Укр. Роб. Дім всупереч закону, на основі якого воно заінкорпороване, провадило “бізнесове” підприємство, “П'ятий Зізд Стіваришення Укр. Роб. Дім рогановляе, щоб справи згаданих Видавничих Товариств “Українські Робітничі Вісті” і “Пролеткульт” цікавито відокремити від справ Стіваришення.

“Зізд пропонує Видавничим Товариствам “Українські Робітничі Вісті” і “Пролеткульт” злучитися в одно інкорпороване видавничє товариство, для видавання часопису, журналів і книжок, коли це тільки можливе, бо це уможливить вигідніший спосіб складання умов що до ренту приміщення і друкарні в Українським Робітничим Дому в Вінніпегу.

“Зізд уповноважує Екзекутивний Комітет Стіваришення Український Робітничий Дім віренувати приміщення в Українським Робітничим Дому в Вінніпегу, в бейсменті, під сценю і всю друкарню Стіваришення Укр. Роб. Дім (тобто наборні машини, пресу малу і велику, машину до складання часопису, черенки, друкарські столи, бюрко, огнетривалу касу, полиці, словом ціле урядження друкарні) Видавничому Тов. “Українські Робітничі Вісті” і Видавничому Товариству “Пролеткульт”, або таким Видавничим Товариствам, або Товариству, що видаватимуть часопис “Українські Робітничі Вісті” і журнали “Голос Праці” і “Голос Робітничий”, або часописі і журнали, що виходили б замість “Українських Робітничих Вістей”, “Голосу Праці” і “Голосу Робітничий”, на умовах корисних для Стіваришення, які мають бути закладені на письмі і ствержені підписами уповноважених урядників обох інтересованих сторін.

“Зізд визнає корисним і конечно потрібним читання, ширення і піддержування “Українських Робітничих Вістей”, одногодого укр. робітничого часопису в Канаді, журналів “Голосу Праці” і “Голосу Робітничий”, книжок видаваних Видавничим Товариствами “У.Р.В.” і “Пролеткульт”, а також і інших робітничих часописів, журналів і книжок, для поширення свідомості і піднесення урєвня освіти серед членства Стіваришення, як і серед загалу українських робітників і фермерів в Канаді.

“Зізд рекомендує Видавничому Товариству “Українські Робітничі Вісті” зробити свій часопис “Укр. Роб. Вісти” більш популярним, видавати його що найменше три рази в тиждень і конше присвятити більше уваги життю і справам робітників і фермерів в Канаді.

“Зізд постановляє і на дальше помішувати свої звіти, оповіщення, повідомлення і т. п. на сторінках “Українських Робітничих Вістей”, які цей часопис відступає Стіваришенню зовсім безкоштовно.

“В виду того, що Секція Жінок-Робітниць при Стов. У.Р.Д. визнає своїм органом журнал “Голос Робітничий”, а також, що згаданий журнал не задовольняє вже тепер всіх вимог Секції, п'ятий Зізд Стов. Укр. Роб. Дім, на домагання відділів Секції, рекомендує Видавничому Товариству “Пролеткульт” видавати “Голос Робітничий” два рази на місяць.”

Повище наведені резолюції були прочитані на спільних зборах Видавничих Товариств “Українські Робітничі Вісті” і “Пролеткульт”, що відбулися в понеділок, 11 лютого, і ці збори рішили пропозиції П'ятого Зізду Стіваришення Український Робітничий Дім прийняти та постановили, між иншим, з початком місяця лютого видавати “Українські Робітничі Вісті” три рази в тиждень, а “Голос Робітничий” два рази в місяць. На жаль, як наслідок цих рішень і призначеної ними нової праці для редакційного персоналу і друкарні, переведено також ухвалу, щоб заперестати видавати журнал “Голос Праці”, а його передплатникам за оставшу ще передплату дати “Українські Робітничі Вісті”, “Голос Робітничий” або книжок виданих обома Видавничими Товариствами.

**П'ЯТИЙ ЗІЗД СТОВ. У.Р.Д. В ОБОРОНІ УКР. СЕЛЯН-
 ТА РОБІТНИКІВ ПІД ПОЛЬЩЕЮ Й РУМУНІЄЮ.**

ЗАКЛИК ДО ОРГАНІЗОВАНИХ ПРАЦЮЮЧИХ ЦІЛОГО СВІТА.

П'ятий Зізд Стіваришення Український Робітничий Дім однодушно ухвалив дві резолюції протесту проти катівського гноблення поневоленних Польщею і Румунією українських селян і робітників, на насильно окупованих і загартаних цими хижацькими буржуазними країнами західно-українських територій.

Перша резолюція-протест відкликається до організованих працюючих цілого світа. Подаємо її в цілості.

“До організованих працюючих цілого світа.
 “П'ятий Річний Зізд Стіваришення Український Робітничий Дім, що зібрався 6-го, 7-го, 8-го і 9-го лютого у Вінніпегу і репрезентує організоване українське робітничтві й фермерство Канади, однодушно і рішуче протестує перед масами організованих працюючих цілого світа проти лютого гноблення українських селян і робітників на західно-українських територіях, що знаходяться під окупаційною владою Польщі і Румунії.

“10 мільйонів українських селян і робітників на цих територіях стоїть в економічній, політичній і національній неволі на власних землях, насильно окупованих і анектованих Польщею і Румунією. Селянство і робітничтві стероризоване. Масові розстріли є там звичайними явищами. В Галичині, особливо, торми переповнені невинними українськими селянами, робітниками і інтелігенцією і ці політичні в'язні сидять там, разом з кримінальниками, місяцями, а то й роками без слідства і суду. В наслідку страшного тюремного режиму, політичні в'язні поповнюють самовбивства.

“Українські школи, а навіть приватні просвітні установи знищені. В самій тільки Галичині польсько-шляхецька влада замкнула 682 народних шкіл, 3 учительські семінарії і 7 приватних гімназій. Український університет у Львові уважється недержавним і загнано його у підземелля. Тепер розпочато наступ на знищення Української Академії Наук у Львові.

“В українських звінцях Волині та Поліссю, де є тільки 8% польського населення, з загального числа 2.694 народних шкіл є тільки 400 українських і ті безпощадно польонізуються.

“На Буковині, анектованій Румунією, всі українські школи зрумунізовано і навчання української мови в школах уважється незаконним.

“На всіх західно-українських територіях, окупованих Польщею і Румунією, панує непогамована сваволя польської шляхти і румунських бояр, а українські селяне і робітники живуть в розпущі.

“Цьму дикому поневоленню і знущанням мусить бути покладений кінець.

“Ми, представники тисяч організованих українських робітників і фермерів Канади, протестуємо перед вами, організовані працюючі цілого світа, проти цього дикого на-

сильства поневоленого на українським народі західно-українських територій, що знаходяться тепер під польським і румунським панованням, і закликаємо вас підняти свій голос та допомогти всім, чим тільки зможете, в обороні так наших, як і ваших поневолених працюючих братів. Допоможіть освободженню українських селян і робітників західно-українських територій і добуттю для них права самим рішати про власну долю.”

**РЕЗОЛЮЦІЯ ВИСЛАНА ДО ДЖ. Р. МЕКДОНАЛДА, ПРЕМ'ЄРА
 БРИТІЙСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.**

Другу резолюцію вислано телеграфічно до Дж. Рамсея Мекдоналда, прем'єра Великої Британії. В переводі на українську мову вона звучить так:

“П'ятий Річний Зізд Стіваришення Український Робітничий Дім, що зібрався 6. 7. 8. і 9. лютого у Вінніпегу і репрезентує українських робітників і фермерів Канади, третує з найбільших національних груп канадського населення, однодушно протестує проти поневолення українського народу на західно-українських територіях, насильно окупованих і анектованих Польщею і Румунією. Десять мільйонів українського народу в цих країнах живуть під панованням безперестанного терору; масові розстріли українських селян і робітників є там звичайними явищами; людей арештують без найменших причин; тисячі невинних українських селян, робітників і інтелігенції держаться там по тюрмах, серед невинних і нечувано нелюдських умовин, місяцями, а то й літами без судового слідства або переслухання; українські народні школи, гімназії і т. д. позамикано, а приватні просвітні інституції забороняються. Політичну свободу замінено залізним панованням польської і румунської мілітарної диктатури і терору. Тому звертаємось до Вас в імені наших страждальних братів, щоб Ви вжили всемо свого впливу в цілі добуття права для українського народу вище згаданих територій самому рішати про свою долю, що буде в інтересі свободи і мира в Європі!”

РЕЗОЛЮЦІЯ СПІВЧУТТЯ З ПРИВОДУ СМЕРТИ В. І. ЛЕНІНА.

П'ятий Зізд Стіваришення Український Робітничий Дім підчас отворення вшанував пам'ять помершого найбільшого вождя і учителя світового пролетаріату Володимира Ілліча Ульянова (Н. Леніна) повстанням всіх делегатів і делегаток з місць, а відтак однодушно ухвалив резолюцію співчуття слідууючого змісту:

“П'ятий Зізд Стіваришення Український Робітничий Дім, що зібрався 6. 7. 8. і 9. лютого у Вінніпегу, висловлює свій глибокий жаль з приводу смерті найдорожчого вождя і учителя світового пролетаріату Володимира Ілліча Ульянова (Н. Леніна) і співчутиє робітникам та селянам Союзу Соціалістичних Радянських Республік з приводу втрати свого найкращого і найвірнішого будівничого нового вільного життя!”

**ПРИВІТ ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ ЦЕНТРАЛЬНОМУ ВИКОНАВЧОМУ
 КОМІТЕТОВІ В ХАРКОВІ.**

“П'ятий Зізд Стіваришення Український Робітничий Дім в Канаді, що зібрався 6-го, 7-го, 8-го і 9-го лютого 1924 року у Вінніпегу і репрезентує організоване українське робітничтві й фермерство Канади, ширю вітає завзяту працю В.У.Ц.В.К. і всіх працюючих Радянської України в області господарської і культурного відродження Радянської України, а з-новю і всего Союзу Соціалістичних Радянських Республік.

“Розуміючи кривду заподіяну царською владою українському працюючому народові, ми з великою радістю вітаємо українізацію всіх установ і громадського життя на Україні, яка певно виріває ту нерівність, що панувала між народами бушної царської імперії.

“Ми певні теж, що робітничо-селянська Україна не забуде про тих українських робітників і селян, що томляться в невинній варварській неволі польської шляхти і румунських бояр. Надіємося, що уряд Радянської України вживатиме всіх сил, щоб допомогти визволенню своїх братів з панського поневолення.

“Ми, організовані українські робітники і фермери Канади, пильно стежимо за економічним і культурним відродженням Радянської України і остаємо на завжди готові дати йому нашу скромну поміч тим, чим зможемо.

“Хай живе і росте в непереможну силу робітничо-селянська Радянська Україна!
 “Хай живе Союз Соціалістичних Радянських Республік!
 “Хай живе воля і рівність працюючих усіх народів!”

ПРИВІТ ГОЛОВІ ГУБВІКОНКОМУ КИЇВЩИНИ ТОВ. ГРИНЬКОВІ.

“Шановний Товаришу!
 “Заслухавши доповідь до прєзидія під Вашим головуванням організаційного бюра по збудованню пам'ятника Т. Г. Шевченкові в Києві, а також монумента в Каневі і про Вашу ухвалу запросити для допомоги цій справі українське трудове населення Галичини й Канади, П'ятий Зізд Стіваришення Український Робітничий Дім в Канаді, що зібрався 6. 7. 8. і 9. лютого у Вінніпегу, ширю вітає цю ухвалу організаційного бюра і висловлює свою повну готовість поспішити вище згаданій справі з допомогою.

“Одночасно П'ятий Зізд Стов. У.Р.Д. засилає Вам свій сердечний привіт, а через Вас, всім культурно-освітнім установам міста Києва та всім трудовим масам Київщини.”

**ДО ЗБУДОВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ
 В КИЇВІ.**

Дня 12 грудня, м. р., відбувся в Києві під прєсідательством т. Гринька засідання організаційного бюра по збудованню пам'ятника Шевченкові в Києві, а також монумента в Каневі.
 Було розглянено низку пропозицій щодо місця пам'ятника в Києві. Накреслено три думки: поставити пам'ятник над Дніпром, біля Петровської алеї (проф. Біляшівський); в головній артерії міста — там, де стоїть пам'ятник Олександра II (Лесь Курбас) і третя — на міс-

Миколи І. фігуру Шевченка і зробити нову композицію з фігурами і барелефами, використавши мотиви творчості Шевченка. В цих двох напрямках буде оголошено конкурсе.

Термін для конкурсу буде астановлено 4 місячний. 1-ша премія — 2000 карб. зол., 2-га — 1000, 3-та — 500 карб. Початок конкурсу — 1 січня 1924.

Для докладнішого розроблення умов конкурсу вибрано комісію в складі: т.т. Гринька, Бойчука, Л. Курбаса і Жука. Ухвалено просити округні виконавчі комітети Київщини заснувати в себе організаційне бюро по збудованню пам'ятника і відкрити прийом пожертвувань.

До участі в збудованню пам'ятника буде запрошено Губвикономком, уряд У.С.Р.Р. і уряд С.Р.С.Р. і всіх трудящих С.Р.С.Р. а також українське трудове населення Галичини і Канади. Підчас Шевченкового свята в 1924 році буде переведено широку кампанію за збудованням пам'ятника.

Нарада ухвалила просити всю радянську пресу відкрити широку дискусію що до місця і характеру пам'ятника.

В Каневі вирішено поставити обеліск. Нарада владала з проханням розробити проект обеліска до Академії Мистецтв.

**ШКІЛЬНИЦТВО НА РАД.
 УКРАЇНІ.**

Московські “Известия” з 7 грудня м. р. подають такі цифрові дані про школи на Україні:

Тепер є на Україні 17 тисяч народних початкових шкіл з 1.360.000 учнів і 46.000 вчителів. Подана кількість дітей становить лише 46,4 відсотків всіх українських дітей шкільного віку від 9—12 літ. Особливу увагу звертається при навчанні на нових “освідолення” дітям. Війна поробила великі спустошення на полі опіки над українськими дітьми захистами. Для того в цьому напрямі піднято нову працю на нових підставах. Кількість діточих захистів виносить тепер 1.782 з 102.000 дітей. Україна тепер має крім цього 488 фахових шкіл із 44.000 слухачів і 4.515 педагогів і понад 2.100 технічних наукових сил, 276 доповнюючих шкіл з 19.500 учнів, 194 технічних закладів з 35.000 слухачів, 3.471 педагогами і 1.778 технічними науковими силами, між ними останніми школами є 72 вищих педагогічних курсів із 9.200 слухачами. Кількість всіх високих шкіл на Україні дійшла до цифри 42 з 41.000 студентів, 3.098 професорами і 2.479 асистентами та технічними помічниками. Науковими силами. З того загального числа високих шкіл припадає 14 заведень на педагогічні інститути з 9.800 студентами. Крім цього існує 78 кафедр для наукового продовження освіти. Кількість робітничих факультетів дійшла до 7.150. Крім цього існує шість робітничих факультетів з вєдирями викладачами. Ці останні відвідує 1.600 фабричних робітників. Проводиться систематична пролетаризація високих шкіл, наслідком якої фреквенція високих шкіл на протязі одного року спада з 56.000 на 41.000. Попри це все існує ще 17 фахово-освітніх курсів для робітничтв. На курси ці вчлає 3.000 слухачів. На загально-освітні робітничі курси числом 149 вчлає 11.300 слухачів. Особливу увагу звертається на цікавоті з'українізовання шкіл. Українізація вповні закінчиться з 1924 шкільним роком. З кінець цього року все навчання по всіх українських школах буде вестись вже українською мовою.

ПРИВІТ ГОЛОВІ ГУБВІКОНКОМУ КИЇВЩИНИ ТОВ. ГРИНЬКОВІ.

“Шановний Товаришу!
 “Заслухавши доповідь до прєзидія під Вашим головуванням організаційного бюра по збудованню пам'ятника Т. Г. Шевченкові в Києві, а також монумента в Каневі і про Вашу ухвалу запросити для допомоги цій справі українське трудове населення Галичини й Канади, П'ятий Зізд Стіваришення Український Робітничий Дім в Канаді, що зібрався 6. 7. 8. і 9. лютого у Вінніпегу, ширю вітає цю ухвалу організаційного бюра і висловлює свою повну готовість поспішити вище згаданій справі з допомогою.

“Одночасно П'ятий Зізд Стов. У.Р.Д. засилає Вам свій сердечний привіт, а через Вас, всім культурно-освітнім установам міста Києва та всім трудовим масам Київщини.”

**ДО ЗБУДОВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ
 В КИЇВІ.**

Дня 12 грудня, м. р., відбувся в Києві під прєсідательством т. Гринька засідання організаційного бюра по збудованню пам'ятника Шевченкові в Києві, а також монумента в Каневі.
 Було розглянено низку пропозицій щодо місця пам'ятника в Києві. Накреслено три думки: поставити пам'ятник над Дніпром, біля Петровської алеї (проф. Біляшівський); в головній артерії міста — там, де стоїть пам'ятник Олександра II (Лесь Курбас) і третя — на міс-

спра, — Наслідником вбитого зрадника німецького народу “автономічного прєзидента” Палатину Гайнца визначено відомого авантюриста — 23-літнього “майора” сепаратистів Куна. Французька влада поірає далі акцію сепаратистів і допомагає їм грошево, мимо на постаменті коло пам'ятника англійського протесту.